

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Міністерство освіти і науки України
Український державний університет залізничного транспорту

Кваліфікаційна наукова праця
на правах рукопису

Москаленко Каріна Ігорівна

УДК: 339:621.001.18

ДИСЕРТАЦІЯ

ПЛАНУВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАШИНОБУДІВНОГО КОМПЛЕКСУ НАЦІОНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА

Спеціальність 08.00.03 – економіка та управління національним господарством

051 – Економіка

Подається на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук

Дисертація містить результати власних наукових досліджень. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело

_____ К. І. Москаленко

Науковий керівник: Третьак Вікторія Павлівна, доктор економічних наук, доцент

Харків – 2017

ЗМІСТ

ВСТУП	15
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПЛАНУВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАШИНОБУДІВНОГО КОМПЛЕКСУ	23
1.1 Конкурентні позиції машинобудівного сектору України на світовому ринку	23
1.2 Сутність, зміст, принципи та об'єкти планування сучасної економічної діяльності	30
1.3 Особливості планування зовнішньоекономічної діяльності	48
1.4 Умови та інструменти формування стратегії державного забезпечення діяльності стратегічних об'єднань у машинобудуванні	76
Висновки до першого розділу	91
РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ПЛАНУВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТРАТЕГІЧНИХ ОБ'ЄДНАНЬ У МАШИНОБУДІВНОМУ КОМПЛЕКСІ	94
2.1 Потенціал зовнішньоекономічної діяльності вітчизняного машинобудування	94
2.2 Планування потенціалу зовнішньоекономічної діяльності стратегічного об'єднання в машинобудуванні	118
2.3 Визначення адаптованості зовнішньоекономічної діяльності стратегічного об'єднання до чинників мезо- та макросередовища	138
Висновки до другого розділу	154
РОЗДІЛ 3. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПЛАНУВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАШИНОБУДІВНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ	157
3.1 Удосконалення процесу планування зовнішньоекономічною діяльністю стратегічного об'єднання в машинобудуванні	157

3.2 Організаційний підхід до адаптивного планування зовнішньоекономічної діяльності машинобудівного комплексу	180
3.3 Підхід до планування витрат, пов'язаних із додатковим залученням установ для забезпечення зовнішньоекономічної діяльності стратегічного об'єднання	191
Висновки до третього розділу	204
ВИСНОВКИ	206
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	209
ДОДАТОК А. Огляд дисертацій за темою дослідження	235
ДОДАТОК Б. Показники, які характеризують потенціал підгалузей машинобудування	237
ДОДАТОК В. Динаміка чинників мезо- та макросередовища функціонування машинобудівного комплексу	257
ДОДАТОК Г. Динаміка коефіцієнтів адаптованості ЗЕД підгалузей машинобудування до чинників мезо- та макросередовища функціонування	260
ДОДАТОК Д. Середні значення коефіцієнтів адаптованості ЗЕД підгалузей машинобудування до чинників мезо- та макросередовища функціонування	276
ДОДАТОК Е. Список публікацій здобувача за темою дисертації	291
ДОДАТОК Ж. Акти впровадження	294

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Провідна роль машинобудівного комплексу в забезпеченні соціально-економічного розвитку економіки України пов'язана не лише з його ключовими позиціями в процесі техніко-технологічної модернізації промислового комплексу держави та забезпеченні його конкурентоспроможності на внутрішньому та світовому ринках, але й вагомою роллю в поповненні валютних надходжень до державного бюджету.

Виконання зазначених стратегічних завдань вітчизняним машинобудівним комплексом сьогодні ускладнюється наявністю широкого кола проблем, серед яких слід виділити критичний рівень фізичного та морального зносу основних виробничих фондів, швидкоплинні зміни сучасних міжнародних тенденцій промислового розвитку, низький рівень інноваційних, інтеграційних процесів та інвестиційної діяльності. Вказані обставини призвели до поступової втрати конкурентних переваг вітчизняним машинобудівним комплексом на світовому ринку та, відповідно, погіршення економічного стану в державі.

Протягом останніх 20-ти років у державі постійно розробляються стратегічні плани та програми випереджаючого промислового розвитку, так наразі діє Стратегія сталого розвитку «Україна-2020». Під час формування цієї та інших стратегій використовувався переважно світовий досвід планування, однак, попри це, залишилися ключові проблеми сьогодення зовнішньоекономічної діяльності вітчизняного машинобудування: невідповідність теоретичних положень стратегічного планування зовнішньоекономічної діяльності машинобудівного комплексу сучасним умовам ведення бізнесу, відсутність дієвого процесу планування зовнішньоекономічної діяльності, недосконалість адаптивного планування ЗЕД машинобудівного комплексу та ін.

Стратегічна значущість перелічених проблем значно зросла після остаточного завершення ратифікації Угоди про асоціацію між Україною та

Європейським Союзом і розширення практичної діяльності в євроінтеграційному напрямі.

Дослідженням теоретичних та методичних основ планування, вдосконаленням концептуальних положень стратегічного планування займалися такі науковці, як І. Багрова, В. Власюк, А. Гармаш, О. Гетьман, А. Грешилов, Д. Дайітбегов, І. Дмитрієв, О. Євсєєва, Ю. Журавльов, Дж. Кемені, О. Кобець, Н. Редіна, Дж. Снел, А. Стакун, І. Токмакова, В. Федосєєв, О. Чхартишвілі, Є. Шикін та інші.

Вирішенню проблем та визначенню перспектив зовнішньоекономічної діяльності машинобудівного комплексу України, забезпеченню конкурентоспроможності машинобудівного комплексу на світовому ринку, плануванню потенціалу зовнішньоекономічної діяльності машинобудівних підприємств та формуванню механізму прийняття стратегічних рішень щодо зовнішньоекономічної діяльності машинобудування присвячено велику кількість наукових праць вітчизняних вчених В. Васильєва, Л. Гладка, В. Дикань, О. Другова, І. Зайцева, Л. Калініченко, О. Кірдіна, О. Криворучко, В. Матвєєва, В. Прохорова, Н. Равлик, В. Третьак, Л. Українська, О. Чупир, В. Шинкаренко та інші.

Але, незважаючи на наявні ґрунтовні розробки проблематики щодо планування зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД) машинобудівного комплексу України в контексті реалізації завдань забезпечення його конкурентоспроможності на світовому ринку, деякі важливі теоретичні та прикладні питання все ще потребують висвітлення та подальших досліджень, а саме: розроблення теоретичних основ планування ЗЕД машинобудівного комплексу, теоретичних положень стратегічного планування ЗЕД машинобудівного комплексу, концептуальних положень планування потенціалу ЗЕД стратегічного об'єднання в машинобудуванні, формування організаційного підходу до адаптивного планування ЗЕД машинобудівного комплексу, перегляд процесу планування ЗЕД стратегічного об'єднання в машинобудуванні.

Усі ці обставини зумовили вибір теми дисертаційної роботи, визначили предмет, об'єкт, основну мету та завдання дослідження.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Наукові результати і висновки дисертаційного дослідження є складовою частиною розробок Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна в межах науково-дослідної роботи кафедри економіки та менеджменту за темою «Методичні основи та практичні рекомендації до формування стратегічних інноваційних орієнтирів соціально – економічного розвитку національного господарства» (номер державної реєстрації 0114U000923), де автором запропоновано теоретичні положення стратегічного планування ЗЕД машинобудівного комплексу в частині державного забезпечення діяльності стратегічного об'єднання в машинобудуванні. Дисертація виконувалася відповідно до основних положень Стратегії сталого розвитку «Україна-2020», затвердженої указом Президента України № 5/2015 від 12 січня 2015 р.

Мета та завдання дослідження. Метою дисертаційної роботи є розвиток теоретичних підходів та розроблення методичних засад щодо підвищення ефективності планування ЗЕД машинобудівного комплексу України в контексті реалізації завдань забезпечення його конкурентоспроможності на світовому ринку.

Досягнення визначеної мети зумовило необхідність вирішення таких завдань:

- проаналізувати конкурентні позиції машинобудівного комплексу на світовому ринку, удосконалити теоретичні основи планування зовнішньоекономічної діяльності машинобудівного комплексу;
- розвинути теоретичні положення стратегічного планування зовнішньоекономічної діяльності машинобудівного комплексу;
- удосконалити концептуальні положення планування потенціалу зовнішньоекономічної діяльності стратегічного об'єднання в машинобудуванні;

- удосконалити організаційний підхід до адаптивного планування зовнішньоекономічної діяльності машинобудівного комплексу;
- сформувавати процес планування зовнішньоекономічної діяльності стратегічного об'єднання в машинобудуванні;
- сформувавати підхід до планування витрат, пов'язаних із додатковим залученням установ для забезпечення зовнішньоекономічної діяльності стратегічного об'єднання в машинобудуванні.

Об'єкт дослідження – процес планування зовнішньоекономічної діяльності машинобудівного комплексу національного господарства.

Предмет дослідження – сукупність теоретичних, методичних і прикладних положень щодо підвищення ефективності планування зовнішньоекономічної діяльності машинобудівного комплексу.

Методи дослідження. Теоретичну та методологічну основу виконання дослідження становлять такі методи: *групування* – для розкриття принципів, що характеризують особливості забезпечення стратегічної взаємодії учасників стратегічного об'єднання; *узагальнення та системного аналізу* – для обґрунтування теоретичних положень концепції планування ЗЕД машинобудівного комплексу, виявлення умов та інструментів реалізації стратегії державного забезпечення діяльності стратегічних об'єднань у машинобудівному комплексі; *порівняльного аналізу, синтезу та графічні* – для оцінки конкурентних позицій машинобудівного комплексу на світовому ринку й стану економіки України, дослідження взаємозв'язків між темпами зростання товарообігу машинобудівної промисловості світу й обсягу виробництва машинобудівної продукції в Україні; *функціонального аналізу* – для побудови організаційного підходу до адаптивного планування ЗЕД машинобудівного комплексу, удосконалення концептуальних положень планування потенціалу ЗЕД стратегічного об'єднання в машинобудуванні; *економіко-математичного моделювання* – для побудови економіко-математичної моделі визначення максимально можливого розміру витрат, пов'язаних із додатковим залученням

установ з метою забезпечення ЗЕД стратегічного об'єднання в машинобудуванні.

Інформаційну базу дослідження склали законодавчі та інші державні нормативні акти України з питань планування ЗЕД машинобудівного комплексу, публікації провідних українських і зарубіжних вчених та монографічні дослідження фахівців із зазначеної проблеми. Емпіричною базою дослідження виступають офіційні матеріали Державної служби статистики України, звіти машинобудівних підприємств.

.Наукова новизна отриманих результатів. Наукова новизна полягає в розробленні теоретико-методичних підходів до підвищення ефективності планування зовнішньоекономічної діяльності машинобудівного комплексу. Найбільш важливі результати дослідження, що містять елементи наукової новизни, полягають у такому:

удосконалено:

– теоретичні основи планування зовнішньоекономічної діяльності машинобудівного комплексу за рахунок виділення групи класичних принципів планування та груп принципів, що враховують особливості стратегічної взаємодії учасників об'єднань в галузі й забезпечення ними довгострокових конкурентних переваг на світовому ринку. Зазначене стало базисом для формування процесу планування зовнішньоекономічної діяльності стратегічного об'єднання у машинобудуванні;

– теоретичні положення стратегічного планування зовнішньоекономічної діяльності машинобудівного комплексу, які, на відміну від відомих, визначають умови та інструменти реалізації стратегії державного забезпечення діяльності стратегічних об'єднань у машинобудуванні, що в подальшому стане основою для зростання конкурентоспроможності машинобудівного комплексу на світовому ринку;

– організаційний підхід до адаптивного планування зовнішньоекономічної діяльності машинобудівного комплексу, який відрізняється від існуючих підходів обґрунтуванням створення центру

стратегічної координації в складі Міністерства економічного розвитку і торгівлі. Розкрито мету, завдання, а також особливості діяльності зазначеного підрозділу. Функціонування центру стратегічної координації сприятиме покращенню економічних результатів зовнішньоекономічної діяльності машинобудівного комплексу;

– процес планування зовнішньоекономічної діяльності стратегічного об'єднання в машинобудуванні, який, на відміну від існуючих, дозволяє консолідувати зусилля всіх керівних ланок машинобудівного комплексу та визначити систему взаємопов'язаних цілей, стратегій, планів і завдань. Все це забезпечить взаємоузгодженість дій стратегічних партнерів у досягненні спільної мети, а також створить умови для ефективного господарювання машинобудівного комплексу на світовому ринку;

набули подальшого розвитку:

– концептуальні положення планування потенціалу зовнішньоекономічної діяльності стратегічного об'єднання в машинобудуванні через врахування додаткових техніко-технологічних, інноваційних, кадрових, організаційно-управлінських, фінансово-інвестиційних, експортних, інформаційно-логістичних можливостей та можливостей матеріального забезпечення, які з'являються в результаті стратегічної співпраці машинобудівних підприємств, що у свою чергу дасть можливість окреслити та конкретизувати завдання стратегічного об'єднання;

– підхід до планування витрат, пов'язаних із додатковим залученням установ для забезпечення зовнішньоекономічної діяльності стратегічного об'єднання в машинобудуванні, який, на відміну від існуючих, засновано на економіко-математичній моделі визначення максимально можливого розміру даного виду витрат залежно від обраної конкурентної стратегії.

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що сформовані наукові положення та висновки сприяють підвищенню ефективності зовнішньоекономічної діяльності машинобудівного комплексу в сучасних умовах господарювання.

Результати дослідження і викладені в роботі пропозиції враховано Харківською обласною державною адміністрацією та використано в процесі розробки стратегій і програм інноваційного розвитку промислових підприємств Харківської області, що підтверджується актом впровадження № 02-01-05/1548 від 22 жовтня 2015 року.

Найважливіші положення дисертаційного дослідження використані в практичній діяльності вітчизняного машинобудівного підприємства, а саме: економіко-математичну модель планування витрат, пов'язаних із забезпеченням зовнішньоекономічної діяльності, та пропозиції щодо вдосконалення процесу планування зовнішньоекономічної діяльності впроваджено в діяльність ПАТ «МОТОР СІЧ» (довідка про впровадження № 26747-ДКПиІП від 27. 04. 2017 р.).

Результати дисертаційного дослідження використані в навчальному процесі Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна при викладанні дисциплін «Державне та регіональне управління» та «Інвестиційний менеджмент» (довідка про впровадження у навчальний процес № 2101-18/9 від 8 вересня 2015 р.).

Особистий внесок здобувача. Дисертаційна робота є самостійно виконаною працею, у якій викладено авторський підхід до вирішення важливого наукового завдання – підвищення ефективності планування зовнішньоекономічної діяльності машинобудівного комплексу. Усі наукові результати, висвітлені в дисертації, отримано автором особисто. Із наукових праць, опублікованих у співавторстві [130, 132, 145], у дисертації використано тільки ті ідеї та положення, що є результатом особистої роботи й вказані в авторефераті в переліку публікацій.

Апробація результатів дисертації. Основні наукові здобутки дисертаційної роботи апробовано на 3 міжнародних і 1 всеукраїнській конференціях, зокрема: Міжнародна науково-практична конференція «Стратегія підприємства: зміна парадигми управління та інноваційні рішення для бізнесу» (м. Київ, листопад 2013 р.), 68-ма науково-практична конференція

професорсько-викладацького складу, науковців, аспірантів (м. Одеса, грудень 2013 р.), II Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція «Інтеграційна система освіти, науки і виробництва в сучасному інформаційному просторі» (м. Тернопіль, травень 2015 р.), Міжнародна науково-практична конференція «М. І. Туган-Барановський: Творча спадщина та сучасна економічна наука» (м. Харків, жовтень 2015 р.).

Публікації. Основні ідеї, положення і найважливіші результати дисертації опубліковано автором самостійно та у співавторстві в 13 наукових працях, у тому числі: 9 статей у наукових фахових виданнях, що включені до міжнародних наукометричних баз (з них – 2 у співавторстві), 4 – у матеріалах наукових конференцій (з них – 1 у співавторстві). Загальний обсяг публікацій складає 3,9 друк., аркушів, з яких здобувачеві належить 3,25 друк. аркуша.

Обсяг і структура роботи. Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, загальних висновків, списку використаних джерел, додатків. Загальний обсяг роботи складає 296 сторінок, у т. ч. основний текст займає 167 сторінок. Матеріали дисертації проілюстровано 43 рисунками, 17 таблицями та містять 7 додатків. Список використаних джерел налічує 249 найменувань.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Авдокушин Е. Ф. Международные экономические отношения : учебн пособ. / Авдокушин Е. Ф. – Москва, ИКЦ "Маркетинг", 2007. – 218 с.
2. Азаренкова Г. М. Фінансові ресурси та фінансові потоки (теоретичний аналіз): монографія / Г.М. Азаренкова – Харків: ПП Яковлева, 2003. – 103 с.
3. Акофф Р. Акофф о менеджменте / Р. Акофф. – СПб. : Питер, 2002. – 447 с.
4. Англичанинов В. В. Развитие промышленных комплексов на основе кластерных образований: автореф. дис. ... канд. экон. наук: 08.00.05 – экономика и управление народным хозяйством: экономика и организация управления предприятиями, отраслями, комплексами (промышленность) / Англичанинов В. В. – Нижний Новгород, 2009. – 25 с.
5. Ансофф И. Стратегическое управление [Электронный ресурс] / И. Ансофф // Режим доступа: <http://strategy.bos.ru/books.phtml?id=1&page=1>. – Название с экрана.
6. Анташов В. Практика управления предприятием: организация снабжения как искусство / В. Анташов, Г. Уварова // Директор. – 2007. – № 11. – С. 20–25.
7. Ареф'єва О. В. Економічні засади формування потенціалу підприємства / О. В. Ареф'єва, Т. В. Харчук // Актуальні проблеми економіки. – 2008. – № 7. – С. 71–76.
8. Аслунд А. Україна має великий економічний потенціал, який не використовується повністю [Електронний ресурс] / А. Аслунд. – Режим доступу: <https://yes-ukraine.org/ua/news/ukraine-imeet-bolshoy-ekonomicheskii-potentsial-kotoriy-ispolzuetsya-ne-polnostyu-aslund>. – Назва з екрану.
9. Багрова І. В. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств: підручн. для вузів / І. В. Багрова, Н. І. Редіна, В. Є. Власюк [та ін.]. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 580 с.

10. Балабаниць А. В. Оцінка результативності маркетингового управління інноваційною активністю підприємств / А. В. Балабаниць, О. В. Воєводзинська // Тернопільський національний економічний університет. – 2014. – Том 16. – № 2. – С. 25–33.
11. Балабанов И. Т. Инновационный менеджмент: уч. пособ. / И. Т. Балабанов – СПб.: Питер. – 2000. – 432 с.
12. Балабанова Н. В. Конкурентоспроможність продукції машинобудівного комплексу України / Н. В. Балабанова // Вісник МДУ. – 2013. – № 5. – С. 21–27.
13. Батченко Л. В. Кон'юнктура світового ринку і тенденції розвитку зовнішньоекономічної діяльності регіонів України / Л. В. Батченко, О.Г. Ткаченко // Актуальні проблеми економіки. – 2010. – № 8. – С. 197 – 207.
14. Бачинский Г. А. Социэкология: теоретические и прикладные аспекты / Г. А. Бачинский. – К.: Наукова думка, 1991. – 152 с.
15. Белявцева О. М. Соціально-економічні та правові аспекти управління природокористуванням в регіоні: автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.02.03 – Організація управління, планування і регулювання економікою / О. М. Белявцева. – Х., 1997. – 18 с.
16. Бичков О.О. Соціально-економічні та екологічні проблеми забезпечення стійкого розвитку машинобудівних підприємств / О.О. Бичков // Економіка та держава. – 2012. – № 3. – С. 98–102.
17. Білошкурська Н. В. Моделі адаптивної поведінки та їх роль у формуванні економічної безпеки підприємства / Н.В. Білошкурська // Актуальні проблеми економіки. – 2010. – № 12 (114). – С. 101–104.
18. Бовыкин В. И. Новый менеджмент (управление предприятиями на уровне высших стандартов) : теория и практика эффективного управления / В. И. Бовыкин. – М.: Экономика, 1997. – 368с.
19. Бойко Є. І. Організаційно-економічне та фінансове забезпечення структурних реформувань промисловості регіону / Є. І. Бойко,

В. Б. Войцеховський, М. П. Горин, В. С. Коломийчук. – К.: Укрмедкнига, 2000. – 34 с.

20. Большой экономический словарь / [под ред. А. Н. Азрилияна]. – М.: Институт новой экономики, 1999. – 1248 с.

21. Борисов А. Б. Большой экономический словарь / А. Б. Борисов. – М.: Книжный мир, 2003. — 895 с.

22. Бояринова К.О. Зарубіжний досвід використання інноваційно орієнтованих методів забезпечення конкурентоспроможності підприємствами машинобудування / К.О. Бояринова // Економіка і організація управління.– 2014. – № 3 (19). – С. 30–37

23. Васильченко В. А. Менеджмент устойчивого развития предприятий: монография / В. А. Васильченко. - Киев : Центр учебной литературы, 2005. – 453с.

24. Верхоглядова Н. І. Економіка підприємства: навч. посіб. для вуз. / Н. І. Верхоглядова, Д. М. Ядранський, Н. А. Іваннікова. – К.: Професіонал, 2008. – 382 с.

25. Вітлінський В. В. Ризикологія в зовнішньоекономічній діяльності: навч. посіб. / В. В. Вітлінський, С. І. Наконечний, О. Д. Шарапов. – К.: КНЕУ, 2007. – 432 с.

26. Вітлінський В. В. Економічний ризик і методи його вимірювання / В. В. Вітлінський, С. І. Наконечний, О. Д. Шарапов – К.: ІЗМН, 1996. – 336 с.

27. Внешнеэкономическая деятельность предприятия: учебн. / Под ред. Л.Е. Стровского. – М.: Юнити, 2003. – 382 с.

28. Гладка Л. І. Конкурентоспроможність української продукції на прикладі машинобудівного комплексу та шляхи її підвищення / Л. І. Гладка, В. Р. Васильєва, К. Е. Шинкаренко // Молодий вчений, 2016. – № 7 (34). – С. 26–30.

29. Голиков А. П. Економіка України: фактори виробництва, галузева структура, розміщення, тенденції розвитку: навч. посіб. /

А. П. Голиков, Н. А. Козакова, О. А. Шуба. – Х.: Вид-во ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2005. – 237 с.

30. Голозубова Н. В. Інтеграція як форма економічного партнерства між постачальниками сировини та виноробними підприємствами: дис. канд. ек. наук : 08.00.04 – економіка підприємства (за видами економічної діяльності) / Голозубова Н. В. – Одеса, 2011. – 22 с.

31. Гольдштейн Г. Я. Маркетинг: учебн. пособ. для магистрантов / Г. Я. Гольдштейн, А. В. Катаев. – Таганрог: Изд-во ТРТУ, 1999. – 107 с.

32. Гончаренко І. Г. Державний механізм регулювання соціально-економічного розвитку: теорія, методологія та практика: дис... д-р. екон. наук: 25.00.02 – механізми державного управління / І. Г. Гончаренко – Маріуполь, 2015. – 390 с.

33. Горбань В. Б. Управління стратегічним потенціалом машинобудівного підприємства [Електронний ресурс] / В. Б. Горбань. – Режим доступу: <http://intkonf.org>. – Назва з екрану.

34. Горский В. Г. Метод согласования кластеризованных ранжировок / В. Г. Горский, А. И. Орлов, А. А. Гриценко // Автоматика и телемеханика. – 2000. – № 3. – С. 159–167.

35. Господарський кодекс України від 16.01.2003 року № 43-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=436-15>. – Назва з екрану.

36. Грешилов А. А. Математические методы построения прогнозов / А. А. Грешилов, В.А. Стакун, А.А. Стакун. – М.: Радио и связь, 1997. – 112 с.

37. Григорова-Беренда Л. І. Аналіз чинного в Україні законодавства з питань регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємств / Л.І. Григорова-Беренда // «Бізнес Інформ»: науковий журнал, 2011. - № 10 (405). – С. 80 – 88.

38. Гринів Л. С. Національна економіка: навч. посіб. для вуз. / Л. С. Гринів, М. В. Кічурчак. – Л.: Магнолія-2006, 2009. – 461 с.

39. Гунин В. Н. Управление инновациями: 17-модульная программа для менеджеров „Управление развитием организации” / В. Н. Гунин. – М.: ИНФРА-М, 2000. – 272 с.

40. Державна служба статистики України: статистична інформація [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>. – Назва з екрану.

41. Дзюба М. І. Аналіз стану машинобудівних підприємств України на зовнішніх та внутрішніх ринках [Електронний ресурс] / М. І. Дзюба. – Режим доступу: http://mevhu.at.ua/load/1_formuvannja_ta_ocinka_efektivnosti_funkcionuvannja_mekhanizmiv_upravlinnja_dijalnistju_pidpriemstv/2-1-0-91. – Назва з екрану.

42. Дикань В. В. Забезпечення розвитку машинобудівного комплексу України в умовах створення промислово-логістичної системи: монографія / В. В. Дикань. – Харків: УкрДАЗТ, 2013. – 390 с.

43. Дикань В. В. Обеспечение конкурентоспособности предприятий машиностроительного комплекса Украины на основе развития интеграционных процессов / В. В. Дикань // Современный научный вестник. – 2012. – № 18. – С. 69-73.

44. Дикань В. Л. Фактори економічного зростання та розвитку національної економіки / В. Л. Дикань, О. М. Чупир // Вісн. економ. транспорту і промисл. – 2011.– № 36. – С. 15–22.

45. Дикань В. Л. Забезпечення конкурентоспроможності підприємств: підручник / В. Л. Дикань, Ю. Т. Боровик, О. М. Полякова, Ю. М. Уткіна. – Харків: УкрДАЗТ, 2011. – 387 с.

46. Дикань В. Л. Перспективы развития экономики Украины в условиях формирования международных транспортных коридоров в системе мировой глобализации экономики / В. Л. Дикань // Вісник економіки транспорту і промисловості. – Х.: УкрДАЗТ, 2013. – Вип. 42. – С. 144–149.

47. Дикань В.Л. Стратегічне управління : навч. посібник / В.Л. Дикань, В.О. Зубенко, О.В.Маковоз, І.В. Токмакова, В.О. Шраменко. – Х.: К.: «Центр учбової літератури», 2013. – 272 с.
48. Дикань О. В. Організаційно-економічний інструментарій забезпечення конкурентоспроможності промислових підприємств залізничного транспорту: монографія / О. В. Дикань. – Х.: УкрДУЗТ, 2016. – 443 с.
49. Дідківський М. І. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навч. посіб. / М.І. Дідківський. – К.: Знання, 2006. – 462 с.
50. Довгань Л. Є. Стратегічна стійкість у системі стратегічного управління підприємством /Л.Є. Довгань, Г.А. Мохонько // Актуальні проблеми економіки. – 2010. – № 11 (113). – С. 115–122.
51. Дроздова Г. М. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності підприємства: навч. посібн. / Г. М. Дроздова. – К.: ЦУЛ, 2004. – 172 с.
52. Другова О. С. Оцінка конкурентного потенціалу підприємств машинобудування : дис. канд. ек. наук : 08.00.04 – економіка підприємства (за видами економічної діяльності) / О. С. Другова – Харків, 2015. – 22 с.
53. Евдокімов Ф. І Дослідження категорії економічний потенціал промислового підприємства / Ф. І. Евдокімов, О. В. Мізіна // Наукові праці ДонНТУ. – 2004. – № 75. – С.165–172.
54. Економічний енциклопедичний словник / С. В. Мочерний, Я. С. Ларіна, О. А. Устенко, С. І. Юрій. – Львів : Світ, 2005. – 616 с.
55. Епифанов А. А. Менеджмент для магистров: учебн. пособ. / А. А. Епифанов. – Сумы: Университетская книга, 2003. – 762 с.
56. Ерохина Е. А. Теория экономического развития: системно-самоорганизационный подход / Е. А. Ерохина. – Томск: Издательство Томского университета, 2006. – 160 с.
57. Ершова С. А. Анализ и диагностика финансово-хозяйственной деятельности предприятия: учебное пособие / С. А. Ершова. – СПб. : СПбГАСУ, 2007. – 155 с.

58. Євсєєва О. О. Формування державної політики стратегічного розвитку територій України в умовах євроінтеграції і глобалізації [Електронний ресурс] / О. О. Євсєєва // Траектория науки. – 2016. – № 3 (8). – Режим доступу: [file:///C:/Documents %20and %20Settings /%D0% 92%D 0%B8/Downloads/formuvannya-derzhavnoyi-politiki-strategichnogo-rozvitku-teritoriy-ukrayini-v-umovah-evrointegratsiyi-i-globalizatsiyi.pdf](file:///C:/Documents%20and%20Settings/%D0%92%D0%B8/Downloads/formuvannya-derzhavnoyi-politiki-strategichnogo-rozvitku-teritoriy-ukrayini-v-umovah-evrointegratsiyi-i-globalizatsiyi.pdf). – Назва з екрану.

59. Єгупов Ю. А. Організація виробництва на промисловому підприємстві: навч. посіб. / Ю. А. Єгупов. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 488 с.

60. Єльнікова Г.В. Основи адаптивного управління : курс лекцій / Г.В. Єльнікова. - Х. : Видав. гр. "Основа", 2004. - 128 с.

61. Єрохін С. А. Структурна трансформація національної економіки (теоретико-методологічний аспект) : монографія / С. А. Єрохін. – К., Вид-во «Світ Знань», 2002. – 528 с.

62. Єськов О. Удосконалення системи обліку і розподілу витрат на промислових підприємствах / О. Єськов, О. Смирнова // Персонал. – 2006. – № 6. – С. 19–21.

63. Жаліло Я. А. Українська економіка сьогодні – досягнення, проблеми, перспективи / Я. А. Жаліло, Я. Б. Базиліук, Я. В. Белінська. – К.: НІСД, 2007. – 91 с.

64. Журавлев Ю. В. Инструменты внутрифирменного и стратегического планирования на промышленном предприятии / Ю.В. Журавлев, Е.Н. Горская. – Воронеж : ИСТОКИ, 2007. – 189 с.

65. Загорянська О.Л. Формування конкурентних переваг машинобудівних підприємств в сучасних умовах розвитку [Електронний ресурс] / О.Л. Загорянська // Ефективна економіка. – № 6. – 2011р. – Режим доступу: <http://economy. nauka.com.ua>. – Назва з екрану.

66. Задачи распределения ресурсов в управлении проектами / Баркалов П. С., Буркова И. В., Глаголев А. В. [та ін.]. – М.: ИПУ РАН, 2002. – 65 с.

67. Зайцева І. Ю. Чи є економіка України гарантом економічної безпеки її підприємств? / І. Ю. Зайцева // Бизнес и безопасность. – 2013. – № 5. – С.13-16.
68. Захарченко В. Структурні перетворення в машинобудуванні / В. Захарченко // Економіка України. – 2001. – № 9. – С. 30–35.
69. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств / за ред. Ю. Г. Козака, Н. С. Логвінової, І. Ю. Сіваченка. – Київ : Центр навчальної літератури, 2006. – 792 с.
70. Зоріна О. І. Оцінка конкурентоспроможності транспортної послуги / О. І. Зоріна, О. В. Сиволовська // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2013. – Вип. 42. – С. 288-292.
71. Івченко Ю. І. Економічний ризик / Ю.І. Івченко. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 296 с.
72. Индекс промышленного производства [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://index.minfin.com.ua/index/prom/> – Название с экрана.
73. Казачков І. О. Напрямки удосконалення процесу управління оборотними коштами підприємства / І.О. Казачков, О.Е. Даньченко // Економічний вісник запорізької державної академії. – Запоріжжя: Запорізька державна інженерна академія, 2014. – Випуск 7. – С. 136–143.
74. Калайков И. Цивилизация и адаптация / И. Калайков. – М.: «Прогресс», 1984. – 240 с.
75. Калініченко Л. Л. Інноваційна модель розвитку України в умовах євроінтеграційних процесів / Л. Л. Калініченко // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. – 2016. – Вип. 6 (1). – С. 139–143.
76. Кемени Дж. Кибернетическое моделирование / Дж. Кемени, Дж. Снелл. - М.: Советское радио, 1972. –192 с.
77. Кірдіна О. Г. Обмеження та орієнтири техніко-технологічного розвитку України в умовах глобалізації [Електронний ресурс] / О. Г. Кірдіна // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2011. – № 4. – Т.1. – Режим

доступу:http://mmi.fem.sumdu.edu.ua/sites/default/files/mmi2011_4_1_179_184.pdf

– Назва з екрану.

78. Кинг К. Стратегическое планирование и хозяйственная политика / К. Кинг, Д. Климонд. - М., 1992. – 416 с.

79. Кириченко О. А. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності: навч. посіб. / О.А. Кириченко. – К.: Знання-Прес, 2002. – 384 с.

80. Кисельова О. М. Структурні особливості зовнішньоекономічної діяльності України / О.М. Кисельова // К. : Економіка і прогнозування. – 2012. – № 3. – С. 93–101.

81. Классики менеджмента / Под ред. М. Уорнера Пер. с англ. – СПб: Питер, 2001. – 1168 с.

82. Класифікація видів економічної діяльності (КВЕД-2010): Наказ Держспоживстандарту від 11.10.2010 р. №457 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://kved.ukrstat.gov.ua/KVED2010/kv10_i.html. – Назва з екрану.

83. Клейнер Г. Б. Механизм принятия стратегических решений на промышленных предприятиях: результат эмпирического анализа / Г. Б. Клейнер. – М.: Экономика, 1998. – 82 с.

84. Климович Н. І. Діагностика конкурентоспроможності підприємств машинобудівної галузі в ринкових умовах / Н.І. Климович // Європейський вектор економічного розвитку. – 2010. - № 1. – С.58–63.

85. Кобець Е. А. Планирование на предприятии: учеб. пособ. / Е.А. Кобець. – Таганрог: Изд-во ТРТУ, 2006. – 156 с.

86. Ковалева Т. Рентабельность как показатель эффективности хозяйствования / Т. Ковалева // Бизнес-Информ. – 1998. – № 21–22. – С. 103–104.

87. Коваленко Ю. О. Механізм адаптації підприємств до ризику : автореф. дис... канд. екон. наук : спец. 08.06.01 - Економіка, організація і управління підприємствами / Ю. О. Коваленко. – Луганськ, 2003. – 21 с.

88. Колісник М. К. Умови та фактори ефективного процесу стратегічного планування для інтегрованих структур (ІС) машинобудування /

М. К. Колісник, К. Е. Косівська // Наука й економіка. – 2010. – Вип. № 1. – С. 99 – 105.

89. Концепція загальнодержавної цільової економічної програми розвитку промисловості на період до 2020 року [Електронний ресурс]: схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 липня 2013 р. № 603-р. Із змінами та доповненнями, внес. розпорядженням Кабміну України № 1070-р від 25 грудня 2013 р. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>. – Назва з екрану.

90. Коренков О. В. Управління потенціалом розвитку промислових підприємств: автореф. дис... док. екон. наук : спец. 08.06.01 – Економіка, організація і управління підприємствами / О. В. Коренков. – К., 2003. – 23 с.

91. Котлер Ф. Основы маркетинга [Електронний ресурс] / Ф. Котлер. - Режим доступу: <http://exsolver.narod.ru/Books/Marketing/Kotler/c19.html>. – Назва з екрану.

92. Кравченко С. А. Адаптація економічного механізму функціонування сільськогосподарських підприємств до умов ринку : автореф. дис. ... док. екон. наук : спец. 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (економіка сільського господарства і АПК) / С.А. Кравченко // – Національний науковий центр „Інститут аграрної економіки” УААН, Київ, 2007. – 25 с.

93. Крайнік О. П., Клепікова З.В. Фінансовий менеджмент: навч. посібн. / О. П. Крайнік, З.В. Клепікова. – Львів: Львівська політехніка, 2010. – 260 с.

94. Крегул Ю. І. Організаційно-правові засади управління економікою України: навч. посіб. для вуз. / Ю. І. Крегул. – К.: ВЦ КНТЕУ, 2004. – 398 с.

95. Кредісов А. І., Березовенко С.М. Управління зовнішньоекономічною діяльністю: навч. посібн. / А. І. Кредісов, С.М. Березовенко. – К.: Віра-Р, 2002. – 552 с.

96. Криворучко О. Н. Гармонизация систем управления предприятием на основе менеджмента качества / О. Н. Криворучко, В. Г. Шинкаренко // Экономика транспортного комплекса. – 2010. – Вып. 15. – С. 7-21.
97. Крисько Ж. Адаптація підприємства до змін зовнішнього середовища через механізм реструктуризації / Ж. Крисько // Галицький економічний вісник. – 2009. – № 2. – С.38-42.
98. Кузнецова Н. В. История менеджмента: формирование основных школ: учеб. пособ. / Н.В. Кузнецова. – Владивосток: Изд-во Дальневосточного ун-та, 2002. – 400 с.
99. Кузьмина Е. А. Функционально-стоимостной анализ и метод ABC / Е. А. Кузьмина, А. М. Кузьмин // Методы менеджмента качества. – 2002. – № 12. – С. 6–10.
100. Кузьмін О. Є. Теоретичні та прикладні засади менеджменту: навч.посіб. / О. Є. Кузьмін, О. Г. Мельник. – Львів: Вид-во Нац. ун-ту «Львівська політехніка», «Інтелект-Захід», 2002. – 228 с.
101. Кузьмін О.Є. Теоретичні та прикладні засади менеджменту: навч. посібн. / О.Є. Кузьмін, О.Г. Мельник. – Львів: Вид-во Нац. ун-ту “Львівська політехніка”, „Інтелект-захід”, 2003. – 352 с.
102. Кулинич О. І. Теорія статистики: підручн. / О. І. Кулинич, Р. О. Кулинич. – Київ: Знання, 2010. – 239 с.
103. Куркин Н. В. Управление экономической безопасностью развития предприятия: монография / Н. В. Куркин. – Д: АРТ-ПРЕСС, 2004. – 452 с.
104. Либерман И.А. Планирование на предприятии: учеб. пособие. / И.А. Либерман. – [2-е изд.]. – М.:РИОР, 2007. – 202 с.
105. Линдент П. Экономика мирохозяйственных связей / П. Линдент. - М.: Прогресс Универс, 2002. – 334с.
106. Ліпич Л. Г. Фактори впливу на розвиток зовнішньоекономічної діяльності машинобудівних підприємств України / Л. Г. Ліпич, А.О. Фатенок-Ткачук // Економіка та держава. – 2008. – № 5. – С. 29–32.

107. Лысенко Ю. Г. Экономическая кибернетика: учебн. поособ / Ю. Г. Лысенко, П. В. Егоров, Г. С. Овечко. – Донецк: ООО «Юго-Восток, Лтд», 2003. – 516 с.
108. Майер Д. М. Основні проблеми економіки розвитку / Д. М. Майер, Д. Е. Раух, А.О. Філіпенко – К.: Либідь, 2003. – 688 с.
109. Макаренко М. В. Формирование модели оценки управления эффективным функционированием машиностроительным предприятием / М.В. Макаренко// Вісник Хмельницького національного університету. – 2005. – Ч. 2. - Том 1. – С. 102–105.
110. Макогон Ю. В. Внешнеэкономическая деятельность: организация, управление, прогнозирование: учебн. / Ю. В. Макогон. – Донецк: Альфа-Прес, 2004. – 344 с.
111. Мартиненко В.П. Стратегія життєдіяльності підприємств промисловості: навч. посібник / В.П. Мартиненко. - К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 374с.
112. Марцин В. С. Планування як основна складова процесу фінансової діяльності / В. С. Марцин // Фінанси України. – 2008. – № 4 (149). – С. 34-43.
113. Матвєєва В. Ю. Зовнішньоторговельний потенціал національної економіки: теорія, методологія, управління / В.Ю. Матвєєва // Вісник ДонНУЕТ. Сер.: Економічні науки. – Донецьк : ДонНУЕТ, 2010. – № 3(47). – С. 52–63.
114. Матковський Р. Б. Економічний потенціал України та шляхи його ефективного використання : автореф. дис... канд. екон. наук: спец. – 08.01.01 «Економічна теорія» / Р. Б. Матковський. – К., 2003. – 21 с.
115. Машинобудування в Україні : тенденції, проблеми, перспективи / [Н. В. Тарасова, І. С. Калініченко, В. А. Романенко та ін.]. – Ніжин: ТОВ Вид-во «Аспект-Поліграф», 2007. – 307 с.
116. Медведчук С. В. Фінансово-господарчі відносини держава – підприємство: етапи становлення і перспективи розвитку / С. В. Медведчук. – К., 2000. – 372 с.

117. Мельник О.Г. Фінансовий потенціал машинобудівного підприємства: сутність та індикатори оцінювання / О. Г. Мельник // Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. – Л. : Вид-во Нац. ун-ту «Львів. політехніка», 2007. –№ 4.– С. 46–51.

118. Менар К. Экономика организаций / К. Менар. – М.: Инфра, 1996. – 159 с.

119. Менеджмент для магистров: учеб. пособ. / Под ред. А.А. Епифанова, С.Н. Козьменко. – Суммы: ИТД «Университетская книга», 2003. – 762с.

120. Мескон М. Основы менеджмента / М. Мескон, М. Альберт, Ф.Хедоури, М.- 1999.- 476 с.

121. Митний кодекс України від 11.07.2012 року № 4495-17 [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>. – Назва з екрану.

122. Місце України у міжнародних рейтингах [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.in.gov.ua. – Назва з екрану.

123. Мінцберг Г. Зліт і падіння стратегічного планування / Г. Мінцберг. – К.: Видавництво Олексія Капусти (підрозділ «Агенції «Стандарт»»), 2008. – 412с.

124. Міщенко А. П. Стратегічне управління: навч. посіб. / А. П. Міщенко. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 336 с.

125. Міщенко С. П. Концептувальні аспекти економічної безпеки підприємств у ринковій економіці. / С.П. Міщенко // Суми: Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2012. – № 2. – С. 190 – 195.

126. Монастирський Г. Л. Теорія організації: навч. посіб. / Г. Л. Монастирський – К.: Знання, 2008. – 319 с.

127. Москаленко К. І. Економіко-математична модель планування зовнішньоекономічної діяльності машинобудівного комплексу України / К. І. Москаленко // Інвестиції: практика та досвід. – 2015. – №20. – С. 118–123.

128. Москаленко К. І. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства машинобудівного комплексу України / К. І. Москаленко // Інтеграційна система освіти, науки і виробництва в сучасному інформаційному просторі : матер. II-ої Міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. (Тернопіль, 7-8 травня 2015 р.). – Тернопіль : Крок, 2015. – С. 143–145.

129. Москаленко К. І. Концептуальний підхід до планування зовнішньоекономічної діяльності машинобудівного комплексу / К. І. Москаленко // Вісник ЧДТУ. - Серія: економічні науки. – 2016. – № 43. – Ч. II. – С. 119–127.

130. Москаленко К. І. Методичний підхід для оцінки адаптованості зовнішньоекономічної діяльності машинобудівного комплексу до середовища функціонування / К. І. Москаленко, В. П. Третяк // Вісник КрНУ імені М. Остроградського. – 2015. – Випуск 6 (95). – Ч. 2. – С. 64–71.

131. Москаленко К. І. Методичний підхід до оцінки залежності підгалузей машинобудування від зовнішньоекономічної діяльності / К. І. Москаленко // Бізнес-інформ. – 2015. – № 9. – С. 239–244.

132. Москаленко К. І. Підходи до формування механізму планування зовнішньоекономічної діяльності машинобудівного комплексу / К. І. Москаленко, В. П. Третяк // М. І. Туган-Барановський : творча спадщина та сучасна економічна наука : матер. Міжнар. наук.-практ. конф. (Харків, 15–16 жовтня 2015 р.). – Х. : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2015. – С. 272–277.

133. Москаленко К. І. Складові адаптивного планування зовнішньоекономічної діяльності машинобудівного комплексу України / К. І. Москаленко // Економічний простір: збірн. наук. праць. – Дніпропетровськ: ПДАБА, 2014. – № 90. – С. 32–39.

134. Москаленко К. І. Удосконалення механізму планування зовнішньоекономічної діяльності машинобудівного комплексу України / К. І. Москаленко // Вісник ЧДТУ. – Серія: економічні науки. – 2015. – № 39. – Ч. II. – С. 31–35.

135. Мочерный С. В. Экономическая теория: учеб. для вузов. / С. В. Мочерный, В. Н. Некрасов, В. Н. Овчинников, В. Н. Секретарюк. – М., 2000. – 348 с.

136. Національна економіка : навч. посіб. / В. В. Білоцерківець [та ін.]; за ред. В. М. Тарасевича. – К.: Центр навч. літ-ри, 2009. – 280 с.

137. Николаева О. Е. Комплексный анализ эффективности использования производственных ресурсов (на примере предприятий машиностроения): автореф. дис... канд. экон. наук: спец. – 08.00.12 «Экономика предприятия» / Ольга Евгеньевна Николаева. – М., 1989. – 188 с.

138. Новицкий В. Е. Внешнеэкономическая деятельность и международный маркетинг/ В. Е. Новицкий. – «Издательство Либра», Киев, 1994 г. – 190 с.

139. Новицкий В. Е. Основы международной экономической деятельности: учебн. пособ. / В. Е. Новицкий, О.В. Михайловская. – К.: «Издательский дом «Скиф», 2012. – 272 с.

140. Нормування витрат матеріальних ресурсів для випуску одиниці продукції [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.coolreferat.com>. – Назва з екрану.

141. Основні економічні показники діяльності підприємств суб'єктів підприємницької діяльності за 2008 рік: стат. бюлетень. – К.: Держкомстат України, 2008. – 221 с.

142. Панков В. А. Управление стоимостью наукоемкого машиностроительного предприятия: теория и практика / В. А. Панков. – К.: Наукова думка, 2003. – 424 с.

143. Панова К. І. (Москаленко К. І.) Дослідження теоретичних основ планування в системі управління промисловими підприємствами / К. І. Панова // Економіка та управління підприємствами машинобудівної галузі: проблеми теорії та практики. Харків «ХАІ». – 2013. – № 2 (22). – С. 84–95.

144. Панова К. І. (Москаленко К. І.) Напрями підвищення ефективності планування зовнішньоекономічної діяльності машинобудівної галузі України /

К. І. Панова // 68-ої наук.-практ. конф. проф.-викл. складу, науковців, аспірантів та студентів : матеріали наук.-практ. конф. : секція «Економіка й управління» (Одеса, 4-6 грудня 2013 р.). – Одеса: Одеська національна академія зв'язку імені О.С. Попова, 2013. – С. 107–109.

145. Панова К. І. (Москаленко К. І.) Особливості планування зовнішньоекономічної діяльності машинобудівної галузі України / В. П. Бабич, К. І. Панова // Збірник наукових праць ВНАУ. – 2013. – № 4 (81). – С. 3–11.

146. Панова К. І. (Москаленко К. І.) Потенціал зовнішньоекономічної діяльності машинобудівних підприємств України [Електронний ресурс] / К. І. Панова // Економіка. Управління. Інновації, 2014. – № 2 (12). – Режим доступу : <https://elibrary.ru/item.asp?id=25412668>. – Назва з екрану.

147. Панова К. І. (Москаленко К. І.) Теоретичні засади зовнішньоекономічної діяльності промислових підприємств / К. І. Панова // Стратегія підприємства: зміна парадигми управління та інноваційні рішення для бізнесу : зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 14–15 листопада 2013 р.) – К. : КНЕУ, 2013. – С. 101–102.

148. Перар Ж. Управление финансами с упражнениями / Ж. Перар – М.: Финансы и статистика, 1999. – 360 с.

149. Перехідна економіка: кол. монографія / В. М. Геєць, Є. Г. Панченко, Е. М. Лібанова [ін.]; за ред. В.М. Гейця. – К.: Вища школа, 2003. – 591 с.

150. Петрова Е. В. Управление инновационными процессами / Е. В. Петрова, В. А. Семидоцкий, В. В. Симапков. – Краснодар: КубГТУ, 2002. – 46 с.

151. Пивоваров К. В. Финансово-экономический анализ хозяйственной деятельности коммерческих организаций / К. В. Пивоваров. – М.: Издательско-торговая корпорация «Дашков и К», 2006. – 120 с.

152. Пирець Н. М. Експортний потенціал України в контексті розвитку світового господарства: автореф. дис... канд. екон. наук: спец.

08.05.01 «Світове господарство і міжнародні економічні відносини» / Н. М. Пирець. – Донецьк, 2005. – 20 с.

153. Планування в підприємствах і організаціях споживчої кооперації; стан і перспективи розвитку: Монографія / В. В. Іванова, Г. М. Сидоренко-Мельник, А. А. Фастовець, І. В. Юрко; За ред. доц. А. А. Фастовець. – Полтава: РВЦ ПУСКУ, 2008. – 157 с.

154. Податковий Кодекс України від 02.12.2010 року № 2755-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// zakon 1. rada.gov.ua / cgi-bin/laws/main.cg?nreg=2755-17](http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cg?nreg=2755-17). – Назва з екрану.

155. Позднякова Л.О. Реформування залізничного транспорту як фактор стабілізації національної економіки України / Л. О. Позднякова, О. Л. Сліпченко, В. В. Котик // Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія «Економіка і менеджмент». – 2012. – Вип. 8. – С. 17–19.

156. Покровская В. В. Организация и регулирование внешнеэкономической деятельности: учебн. / В. В. Покровская. – М.: Юрист, 2002. – 456 с.

157. Полякова Н. М. Інтеграція сільськогосподарських підприємств на кластерних засадах : автореф. дис... канд. екон. наук : 08.00.04 / Н. М. Полякова, Луган. нац. аграр. ун-т. – Луганськ, 2014.– 20 с.

158. Попович П. Я. Економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання: підручн / П. Я. Попович. – Тернопіль: Економічна думка, 2001. – 454 с.

159. Про банки і банківську діяльність. – Закон України від 07.12.2000 року № 2121-III. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// zakon 1. rada.gov.ua / cgi-bin/laws/main.cg?nreg=2121-14](http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cg?nreg=2121-14). – Назва з екрану.

160. Про Державну програму економічного і соціального розвитку України на 2010 рік. – Закон України від 20.05.2010 року № 2278-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// zakon 1. rada.gov.ua / cgi-bin/laws/main.cg?nreg=2278-17](http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cg?nreg=2278-17). – Назва з екрану.

161. Про Єдиний митний тариф України. – Закон України від 05.02.1992 року № 2097-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// zakon 1. rada.gov.ua / cgi-bin/laws/main.cg?nreg=2097-12](http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cg?nreg=2097-12). – Назва з екрану.

162. Про зовнішньоекономічну діяльність. – Закон України від 16.04.1991 року № 959-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// zakon 1. rada.gov.ua /cgi-bin/laws/main.cg?nreg=959-12](http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cg?nreg=959-12). – Назва з екрану.

163. Про митний тариф України – Закон України від 19.09.2013 року № 584-XVII [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/584-18>. – Назва з екрану.

164. Про місцеве самоврядування в Україні. – Закон України від 21.05.1997 року № 280/97-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http:// zakon 1. rada.gov.ua /cgi-in/laws/main.cg?nreg=280%2F97-%E2%F0>. – Назва з екрану.

165. Про національний банк України. – Закон України від 20.05.1999 року № 679-XIV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http:// zakon 1. rada.gov.ua /cgi-bin/laws/main.cg?nreg=679-14>. – Назва з екрану.

166. Про підприємництво. – Закон України від 07.02.1991 року № 698-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http:// zakon 1. rada.gov.ua /cgi-bin/laws/main.cg?nreg=698-12>. – Назва з екрану.

167. Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами. – Закон України від 21.12.2000 року № 2181-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http:// zakon 1. rada.gov.ua /cgi-bin/laws/main.cg?nreg=2181-14>. – Назва з екрану.

168. Про страхування. - Закон України від 07.03.1996 року № 85/96-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http:// zakon 1. rada.gov.ua /cgi-bin/laws/main.cg?nreg=85%2F96-%E2%F0>. – Назва з екрану.

169. Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України – Закон України від 23.03.2000р. № 1602-III [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1602-14>. – Назва з екрану.

170. Про затвердження Державної програми розвитку внутрішнього виробництва – Постанова КМУ від 12 вересня 2011 р. №1130 [Електронний

ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1130-2011-%D0%BF>. – Назва з екрану.

171. Про затвердження Державної програми розвитку машинобудування на 2006–2011 роки – Постанова КМУ від 18 квітня 2006 р. №516 [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.rada.gov.ua. – Назва з екрану.

172. Про підвищення конкурентоспроможності вітчизняного машинобудування на зовнішніх ринках – Проект Закону України від 12.12.2012р. № 931 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/1_doc2.nsf/link1/JG0PV00V.html. – Назва з екрану.

173. Про Програму діяльності Кабінету Міністрів України – Закон України від 14.04.2016р. № 294 [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1099-19>. – Назва з екрану.

174. Про Стратегію сталого розвитку "Україна – 2020" – Указ президента України від 12.01.2015р № 5/2015 [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>. – Назва з екрану.

175. Прокушев Е. Ф. Внешнеэкономическая деятельность / Е. Ф. Прокушев. – М.: “Дашков и К”, 2003. – 307с.

176. Промисловість України: тенденції, проблеми, перспективи : монографія / Н. В. Тарасова, Л. П. Клименко, В. М. Ємельянов [ін.]. – Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2011. – 320 с.

177. Промисловість України у 2007–2010 роках : статистичний збірник / за редакц. Л.М. Овденко. – Київ, 2011 – 307с.

178. Промисловість України у 2012–2016 роках : статистичний збірник / за редакц. Л.М. Овденко. – Київ, 2017 – 387с.

179. Прохорова В. В. Експортно-імпортна орієнтація розвитку промислових підприємств в стратегічному управлінні [Електронний ресурс] / В. В. Прохорова // Глобальні та національні проблеми економіки, 2016. – № 14. – С. 522-526. – Режим доступу : <http://global-national.in.ua/pro-zhurnal>. – Назва з екрану.

180. Прохорова В. В. Забезпечення інноваційного управління конкурентним статусом машинобудівних підприємств: організаційно-економічний аспект / В. В. Прохорова, Б. І. Яценко // Бизнес Информ, 2016. – № 11. – С. 386-391.

181. Прохорова В. В. Стратегічні орієнтири інноваційного управління конкурентним статусом машинобудівних підприємств // В. В. Прохорова, Б.І. Яценко. – Бизнес Информ, 2016. – № 12`. – С. 293-298.

182. Равлик Н. В. Оцінка реального стану підприємств машинобудівної галузі України на зовнішніх і внутрішніх ринках / Н. В. Равлик // Економіка. Управління. Інновації. – 2015. – № 1 (13). – С. 24–36.

183. Растрингін Л. А. Адаптація складних систем / Л. А. Растрингін. – Рига: Зинатне, 1981. – 375 с.

184. Рогоза М. Є. Організаційно-економічний механізм забезпечення ефективності діяльності промислових підприємств: автореф. дис. на здобуття наукового ступеня доктора екон. наук : 08.06.01 – економіка, організація і управління підприємствами / М. Є. Рогоза. - Донецьк - 2006. – 36 с.

185. Розміщення продуктивних сил: посібн. / Л. Л. Тарангул, І. О. Горленко, Г. І. Євтушенко. – К., 2000. – 264 с.

186. Романко О. П. Етапи технології тактичного планування конкурентоспроможності машинобудівних підприємств / О. П. Романко // Д. : Прометей. – 2010. – №1. – С. 160–161.

187. Румянцев А. П. Зовнішньоекономічна діяльність: навч. посібн. / А. П. Румянцев, Н.С. Рум'янцева – К: ЦНЛ, 2004. – 377с.

188. Самородов Б. В. Результати визначення рейтингів банків з використанням модифікованого аксонометричного методу / Б. В. Самородов // Фінанси, облік і аудит. – 2012. – № 19. – С. 161–169.

189. Свиридов В. В. Организация процессов обработки информации по критериям ценности и старения в АСУ / В. В. Свиридов, Б. И. Мороз. – Х.:Основа, 1992. – 112 с.

190. Серебринська А. Ю. Взаємодія рівнів державного управління інноваційною діяльністю в Україні / А. Ю. Серебринська // Вісник Київського національного університету технологій та дизайну. – 2009. – № 6. – С. 202–207.

191. Синенко В. Н. Адаптація [Электронный ресурс] / В.Н. Синенко // Системная энциклопедия. - Режим доступа: <http://sysen.rags.ru>. – Название с экрана.

192. Скляренко В. К. Экономика предприятия: учебник / В.К. Скляренко, В.М. Прудников. – М.: ИНФРА-М, 2005. – 352с.

193. Скударь Г. Пути выхода предприятий машиностроительного комплекса на внешний рынок за счет повышения инновационной активности и расширения диапазона инвестиционной деятельности / Г. Скударь, В. Панков // Экономист. – 2001. – № 12. – С. 40–50.

194. Сментина Н. В. Стратегічне планування соціально-економічного розвитку мезосистем : автор. дис... д-ра. екон. наук : 08.00.03 - економіка та управління національним господарством / Н.В. Сментина. – Львів, 2016. – 40 с.

195. Сокотун Г.О. Конкурентоспроможність машинобудівних підприємств України у порівнянні з іноземними [Електронний ресурс] – Режим доступа: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=2404>. – Назва з екрану.

196. Сопко В.В. Бухгалтерський облік: навч. посіб. / В.В. Сопко. – К.: КНЕУ, 2000. – 578 с.

197. Стратегія і тактика, стан соціально-економічного розвитку України: наук.-інф. зб. / за заг. ред. В. П. Горбуліна. – Науковий центр з питань євроатлантичної інтеграції України. – К.: Євроатлантикінформ, 2006. – 385 с.

198. Суховерха Ю. В. Адаптація як інструмент впливу на підприємства: теоретичний аспект / Ю.В. Суховерха // Наукові праці Полтавської державної аграрної академії. Серія: економічні науки – 2013. – Випуск 6. – Том 2. – С. 298–302.

199. Тарасюк Г. М. Планування діяльності підприємства: навч. посіб. для вуз. / Г. М. Тарасюк, Л. І. Шваб. – К.: Каравела, 2008. – 351 с.

200. Теория управления: учебн. / под общ. ред. А.Л. Гапоненко, А.П. Панкрухина. – М.: Изд-во РАГС, 2003. – 558 с.
201. Тищенко О.М. Стратегічне управління : навч. посібн. / О.М. Тищенко, В.О. Могилко, І.А. Дмитрієв. – Х. : ХНАДУ, 2016. – 252 с.
202. Томпсон А. А. Стратегический менеджмент: концепции и ситуации для анализа. / А. А. Томпсон, А. Дж. Стрікленд – М.: ИД «Вильямс», 2005. – 928 с.
203. Токмакова І. В. Забезпечення гармонійного розвитку залізничного транспорту України: монографія / І. В. Токмакова. – Харків: УкрДУЗТ, 2015. – 403 с.
204. Третяк В. П. Управління інноваційними процесами розвитку залізничного транспорту України та його соціальної інфраструктури / В. П. Третяк // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2014. – Вип. 45. – С. 232–238.
205. Турило А. М. Діагностика економічного розвитку підприємства на основі показників еластичності та адаптованості [Електронний ресурс] / А.М. Турило, С.В. Святенко, А.А. Турило // Режим доступу: <http://ena.lp.edu.ua>. – Назва з екрану.
206. Тянь Р. Б. Планування діяльності підприємства: навч. посібн. / Р. Б. Тянь – К.: МАУП, 1998. – 156 с.
207. Угода про заснування Світової організації торгівлі від 15.04.94 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cg?nreg=995_342. – Назва з екрану.
208. Українська Л. О. Характеристика структурної побудови системи управління акціонерним капіталом промислового підприємства / Л.О.Українська, Н. О. Волошко // Бізнес Інформ. – 2011. – №12. – С. 159–162.
209. Уманець Т. Інформаційно-аналітична база регіонального управління: сучасний стан та перспективи розвитку / Т. Уманець // Економіка України. – 2007. – № 8 (549). – С. 39–45.

210. Федорова Е. Н. Формирование маркетинговой стратегии промышленного предприятия, ориентированного на инновационную деятельность / Е. Н. Федорова // Известия вузов. Машиностроение. – 2003. – № 8. – С. 69–74.

211. Федотушкин С. Микроэкономическое моделирование экономического роста / С. Федотушкин, О. Загребина // Экономика и управление. – 2003. – №5. – С. 16–24.

212. Федулова Л. І. Актуальні проблеми менеджменту в Україні / Л. І. Федулова. – К. : Фенікс, 2005. – 320 с.

213. Фомичев В. И. Международная торговля: Учеб. / В.И. Фомичев. – 2-е изд. доп. и перераб. – М.: ИНФРА-М, 2000. – 446 с.

214. Фомишин С. В. Международные экономические отношения на рубеже тысячелетий: Учебное пособие / Фомишин С.В. – Херсон: Олди-плюс, 2002. – 560 с.

215. Хомяков В. І. Управління потенціалом підприємств: навч. посіб. / В. І. Хомяков, І. В. Бакум. – К.: Кондор, 2007. – 400 с.

216. Хомяков В. І. Економіка сучасної України: навч. посіб. для вуз. / В. І. Хомяков, І. В. Бакум. – К. : Кондор, 2009. – 427 с.

217. Цыпкин Я. З. Адаптация и обучение в автоматизированных системах / Я. З. Цыпкин. – М.: Наука, 1968. – 400 с.

218. Черевань В. П. Міжнародна економічна діяльність: навч. посібн. / В. П. Черевань, А. П. Рум'янцев, Л. Ф. Романенко. – К: Видавничий Дім “Слово”, 2003. – 280 с.

219. Чиранова Т. И. Комплексная оценка внешнеэкономического потенциала промышленного предприятия региона [Электронный ресурс] / Т. И. Чиранова // Регионология. – 2009. – № 2. – Режим доступа: [http : // www.regionsar.ru](http://www.regionsar.ru). – Название с экрана.

220. Чупир О. М. Інвестиційна складова в контексті аналізу обґрунтування витрат на просування нового продукту на ринок / О. М. Чупир,

О. Є. Сичова. - Вісник економіки транспорту і промисловості. – Х: УкрДАЗТ, 2015. – №52. – С.79–84.

221. Чупир О.М. Методологія розробки нового товару та аналіз методів його просування на ринок для підприємства машинобудівельної галузі / О. М.Чупир, О. Є. Сичова. – Економічний простір. – Д: ПДАБА, 2016. – № 108. – С. 226–235.

222. Чупир О. М. Оцінка реального стану підприємств машинобудівної галузі України на зовнішніх та внутрішніх ринках / О. М. Чупир // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2013. – № 43. – С. 99–103.

223. Чупир О. М. Провідні вітчизняні комплекси як необхідне підґрунтя для стійкого розвитку економіки України / О. М. Чупир, О. Є. Сичова, Т. В. Руденко. – Економічний простір. – Д: ПДАБА, 2017. – №120. – С.90–100.

224. Чупир О. М. Тенденції розвитку машинобудівного комплексу України: сучасний стан і перспективи / О. М. Чупир // Вісник економіки транспорту і промисловості: зб. наук. практ. статей. – Х.: УкрДАЗТ, 2013. – Вип. 43. – С. 99–103.

225. Чупир О. М. Теоретичні основи управління конкурентоспроможністю будівельних компаній / О. М. Чупир // Вісн. економіки трансп. і пром-сті : зб. наук.-практ. статей / Укр. держ. акад. залізн. трансп. – 2011. – № 35. – С. 186–190.

226. Шанкин Г. П. Ценность информации. Вопросы теории и приложений / Г. П. Шанкин. – М.: Филоматис, 2004. – 128 с.

227. Шапуров О. О. Стан і тенденції розвитку машинобудування / О.О. Шапуров // Актуальні проблеми економіки. – 2009. – № 3. – С. 57–63.

228. Швайка Л. А. Державне регулювання економіки: навч. посіб. / Л.А. Швайка. – К.: Знання, 2006. – 435 с.

229. Швець В. Г. Теорія бухгалтерського обліку / В. Г. Швець. – К.: Знання-Прес, 2003. – 444 с.

230. Шелобаев С.И. Математические методы и модели в экономике, финансах, бизнесе: учеб. пособ. для вузов / С.И. Шелобаев. — М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2001. — 367 с.

231. Шемаєва Л. Г. Економічна безпека підприємств у стратегічній взаємодії з суб'єктами зовнішнього середовища: автореф. дис... д-ра. екон. наук, спец.: 21.04.02 - Економічна безпека суб'єктів господарської діяльності / Людмила Григорівна Шемаєва ; Ун-т економіки та права «КРОК». — К., 2010. — 39 с.

232. Шепель Н. Г. Управління використанням ресурсів металургійних та машинобудівних підприємств в ринкових умовах: автореф. дис... на здобуття наукового ступеня канд. екон. наук, спец.: 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності) / Н. Г. Шепель. — Запоріжжя, 2008. — 23 с.

233. Шикин Е. В. Математические методы и модели в управлении: учеб. пособие. / Е. В. Шикин, А. Г. Чхартишвили. — 3-е изд. — М.: Дело, 2004. — 440 с.

234. Шинкаренко В. Г. Управление конкурентоспособностью предприятия: монография / В. Г. Шинкаренко, А. С. Бондаренко. — Харьков: Изд-во ХНАДУ, 2003. — 186 с.

235. Шимко О. В. Планування діяльності підприємства: навч. посібн. / О. В. Шимко. — К.: Центр навчальної літератури, 2006. — 296 с.

236. Эддоус М. Методы принятия решений. / М. Эддоус, Р. Стенсфилд. — М.: ЮНИТИ, 1997 г. — 412 с.

237. Экономико-математические методы и прикладные модели: учебн. пособ. / В. В. Федосеев, А. Н. Гармаш, Д. М. Дайитбегов и др.; под ред. В. В. Федосеева. — М.: ЮНИТИ, 1999. — 391 с.

238. Юрченко Ю. М. Розробка механізму стратегічного планування на залізничному транспорті : автор. дис... канд.. екон. наук : 08.00.03 – економіка та управління національним господарством / Юрченко Ю. М. — Х., 2009. — 19 с.

239. Ягунова Н. Стратегия развития промышленного предприятия: проблемы и решения / Н. Ягунова, А. Зверев // Проблемы теории и практики управления. — 2012. — № 9–10. — С. 151–157.

240. Якименко Н.В. Методологічні аспекти управління процесами забезпечення економічного зростання залізничного транспорту України : автор. дис... д-ра. екон. наук: 08.00.03 – економіка та управління національним господарством / Н. В. Якименко. – Х., 2013. – 39с.

241. Яковлев Г. И. Управление конкурентоспособностью промышленных предприятий: теория и практика (на материалах работы предприятий промышленности) : автор. дис... д-ра экон. наук : 08.00.05 – экономика и управление народным хозяйством / Г. И. Яковлев. – Самара: Самарский гос. экон. ун-т, 2007. – 49 с.

242. Яруллина Д. Х. Экономический потенциал региона: содержание и особенности структурного строения / Д. Х. Яруллина // Вестник Тамбовского университета. – 2009. – Т. 71. – № 3. – С. 380–384.

243. Ясінська В. М. Вектори стратегічного управління у машинобудівній галузі України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/27_NNM_2011/Economics/9_93551.doc.htm. – Назва з екрану.

244. Ячменьова В. М. Сутність понять «адаптація» та «адаптивність» / В. М. Ячменьова // Вісник Національного університету «Львівська Політехніка». – 2010. – №684. – С. 346–353.

245. Arvind V. Phatak, International Dimensions of Development / V. Arvind. – Boston: Kent. – 1983. – P. 59–60.

246. Hamel G. Do You Really Have a Global Strategy? / G. Hamel, C. Ahalad Harvard Business Review. – 1985. – 140p.

247. Mattsson L. G. Management of Strategic Change in a «Markets-as-Networks» Perspective. In the Management of Strategic Change / L. G. Mattsson // Ed. by Fndrew M. Pettigrew. – Oxford, N. Y., 1987. – P. 3–9.

248. Soulie D. Filieres de Production et Integration Vertical / D. Soulie. – Annales des Mines, Janvier. – 1989. – P. 21–28.

249. Tolenado J. A. Propjs des Filires Industrielles / J. A. Tolenado // Revue d'Economie Industrielle. – 1978. – V. 6. – № 4. – P. 149–158.

